

## Gega e Gjuhës shqipe

### Formular për SYLLABUS të lëndës

#### Norma e shqipes së folur

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë-Dega e Gjuhës shqipe
Titulli i lëndës:	Norma e shqipes së folur
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	E obliguar
Viti i studimeve:	Viti I Semestri II
Numri i orëve në javë:	2+4
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	<ul style="list-style-type: none"><li>E hënë 11:30-13:00 Dega e Gjuhës, Fakulteti i Filologjisë</li></ul>
Mësimdhënësja e lëndës:	Prof. Ass. Flutura Çitaku
Detajet kontaktuese:	Zyra nr.72 Tel: 045 420 876 E-mail: <a href="mailto:flutura.citaku@gmail.com">flutura.citaku@gmail.com</a> . Këshillimet me studentë: E hënë 13:00-14:00 E enjte:15:00-16:00
<b>Përshkrimi i lëndës</b>	Studentët do të njihen me çështjet themelore të drejtshqiptimit të shqipes standarde duke filluar nga theksi dhe vendi i tij te fjalët e gjuhës shqipe e duke vazhduar me problemet e drejtshqiptimit të zanoreve, bashkëtingëlloreve. Gjithashtu studentët do të njihen edhe me njësitë mbisegmentore (prozodia).
<b>Qëllimet e lëndës:</b>	Aftësimi i studentëve për të shqiptuar drejt tingujt e gjuhës shqipe të cilët do t'i përdorin gjatë ligjërimit të lidhur (me gojë) në situata formale.
<b>Rezultatet e pritura të nxënies:</b>	Pas përfundimit të këtij kursi studentët do të jenë në gjendje: -Të shqiptojnë drejt tingujt e shqipes standarde duke mënjanuar variantet e shqiptimit jostandard (varësisht nga të folmet e tyre lokale) -Të flasin rrjedhshëm duke e përfillur normën drejtshqiptimore -Të dallojnë shqiptimin e drejt nga ai jostandard -Të aftësohen për të përdorur variantin e ligjërimit standard edhe në procesin e mësimdhënies së gjuhës amtare, por edhe në situata të tjera formale.

	-të aftësohen për të dalluar vendin e theksit të fjalët e gjuhës shqipe, sidomos të fjalët që nuk kanë theks (proklitike dhe enklitike).		
<b>Kontributi në ngarkesën e studentit ( gjë që duhet të korrespondojë me rezultatet e të nxëniet të studentit)</b>			
<b>Aktiviteti</b>	<b>Orë</b>	<b>Ditë/javë</b>	<b>Gjithsej</b>
Ligjërata	2	15	22.5
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike	4(180 orë)	15	45
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	10 min.	15	2.5
Ushtrime në teren			
Kollokfiime,seminare	10	15	10
Detyra të shtëpisë	1	15	15
Koha e studimit vetanëk të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja përfundimtare për provim	2	15	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	2	2
Projektet, prezantimet ,etj	30 min.	1	0.5
<b>Totali</b>			<b>140.5:25=5.62</b>
<b>6 ECTS</b>			
<b>Metodologjia e mësimdhënies:</b>	ligjërata, ushtrime, debate lidhur me çështjet e drejtshqiptimit; ndjekja e emisioneve në Radio e TV, ndjekja e shfaqjeve teatrore etj.		
<b>Metodat e vlerësimit:</b>	Vlerësimi i parë: 15% Vlerësimi i dytë: 15% Detyrat e shtëpisë : 15% Vijimi i rregullt: 5% Provimi final: 50% Total: 100% Provimi mbahet me gojë.		
<b>Literatura</b>			
<b>Literatura bazë:</b>	1. A Dodi, Fonetika dhe fonologjia e gjuhës shqipe, Tiranë, 2004 2. R. Memushaj, Shqipja standarde-si ta flasim dhe ta shkruajmë, Tiranë, 2005 3.B. Beci, Fonetika, Prishtinë, 2004		
<b>Literatura plotësuese</b>	A. Dodi, Rreth problemeve të drejtshqiptimit të gjuhës letrare, Kongresi i Drejtshkrimin, vëll. I, Tiranë, 1973 A. Dodi, Ndarja aktuale e fjalisë dhe intonacioni në		

gjuhën shqipe, Gjuha jonë, 1986/4  
R. Memushaj, Vendi i drejtshkrimit dhe i drejtshqiptimit në normat e gjuhës letrare, Gjuha jonë, 1984/1  
N.S.Trubeckoi, Parimet e fonologjisë, Rilindja, Prishtinë, 1985  
K.Topalli, Theksi në gjuhën shqipe, Tiranë, 1995  
Gj. Shkurtaç, Kultura e gjuhës në skenë dhe në ekran, Tiranë, 1988  
Gj. Shkurtaç, Ta duam dhe ta mbrojmë gjuhën tonë të bukur, Tiranë, 1998  
Gj. Shkurtaç, Kulturë gjuhe, Tiranë 2006  
F. Çitaku, Gjuha e RTK-së, Seminari ndërkombëtar për gjuhën, letërsinë dhe kulturën shqiptare, Prishtinë, 2000  
F. Çitaku, Disa shmangie nga norma e gjuhës letrare në emisionet e Radio Tiranës, Konferenca shkencore “Gjuha letrare kombëtare sot”, mbajtur në Tiranë më 20-21.XI. 1992 (Tiranë, 2002) dhe në Gjuha Jonë, nr. 1-4, Tiranë, 1993  
F. Çitaku, Ligjërimi i komentatorëve të Botërorit ”Gjermania 2006”, Seminari ..., nr. 25/1, Prishtinë, 2006  
L. Boriqi, Intonacioni dhe funksionet e tij në gjuhën shqipe, SF1987/2  
Drejtshkrimi i gjuhës shqipe, Tiranë, 1973

Plani i shkoqitur:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
<b>Java e parë:</b>	Theksi i fjalës në gjuhën shqipe. Koncepti i theksit Funksioni i theksit.Llojet e theksit.
<b>Java e dytë:</b>	Parametrat e theksit në gjuhën shqipe 1. Intensiteti 2. Gjatësia, 3. Lartësia, 4. Cilësia e zanores
<b>Java e tretë:</b>	Fjalët e patheksuara, fjalët e theksuara dhe fjalët me theks dytësor.
<b>Java e katërt:</b>	Fjalët proklitike në gjuhën shqipe Fjalët enklitike.
<b>Java e pestë:</b>	Vendi i theksit në fjalët e gjuhës shqipe Palëvizshmëria dhe qëndrueshmëria e theksit në gjuhën shqipe Theksimi parafundor i fjalëve në gjuhën shqipe

<b>Java e gjashtë:</b>	Prozodia (njësitë mbisegmentore) Ndarja e rrjedhës së ligjëritimit
<b>Java e shtatë:</b>	Intonacioni në gjuhën shqipe-komponentet dhe funksionet e tij gjuhësore
<b>Java e tetë:</b>	Vlerësim I i njohurive
<b>Java e nëntë:</b>	Problemet e shqiptimit standard-drejtshqiptimi Norma standarde e shqiptimit
<b>Java e dhjetë:</b>	Shkaqet e shmangies nga shqiptimi standard
<b>Java e njëmbëdhjetë:</b>	Stilet e shqiptimit. Stili neutral i shqiptimit Stili bisedor. Stili solemn(oratorik)
<b>Java e dymbëdhjetë:</b>	Rregullat kryesore të shqiptimit standard Zanoret gojore
<b>Java e trembëdhjetë:</b>	Shqiptimi i zanoreve të patheksuara
<b>Java e katërbëdhjetë:</b>	Shqiptimi i bashkëtingëlloreve Disa veçori të shqiptimit të fjalëve të huazuara relativisht vonë
<b>Java e pesëmbëdhjetë:</b>	Vlerësim II i njohurive

Vlerësimi I- java VIII-11 prill 2016

Vlerësimi I-java XV-23 maj 2026

<b>Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:</b>
Vijimi i rregullt i studentëve në ligjërata, përmbushja e detyrimeve sipas kriterëve të mbarëvajtjes së procesit mësimor etj.